

ARM

Armi – arkiohjauksen malli

Paremmiin arjentahtoihin ja opintojen kautta
työelämään

Marko Harapainen

Rahoittajat

Euroopan sosiaalirahasto
Opetushallitus

Toteuttajat

Helsingin kaupunki
Opetusvirasto

helpa

Helsingin palvelualuejen
oppilaitos

hesote

Helsingin sosiaali- ja terveysala
oppilaitos

heltech

Helsingin tekniikan alan
oppilaitos

HELSINGIN DIAKONIAOPISTO

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Tavoitteet

1. Opiskelijan opiskeluprosessia opintojen eri vaiheissa tukevan mallin kehittäminen (ARKIOHJAUSMALLI)
2. Opettajien ja opiskelijahuoltohenkilöstön arkiohjaustaitojen parantaminen (KOULUTUS)
3. Ammattiopintojen keskeyttämisen parempi tuntemus (TUTKIMUS)

Opintojen keskeyttämisten vähentäminen Helsingin kaupungin ammatillisissa oppilaitoksissa

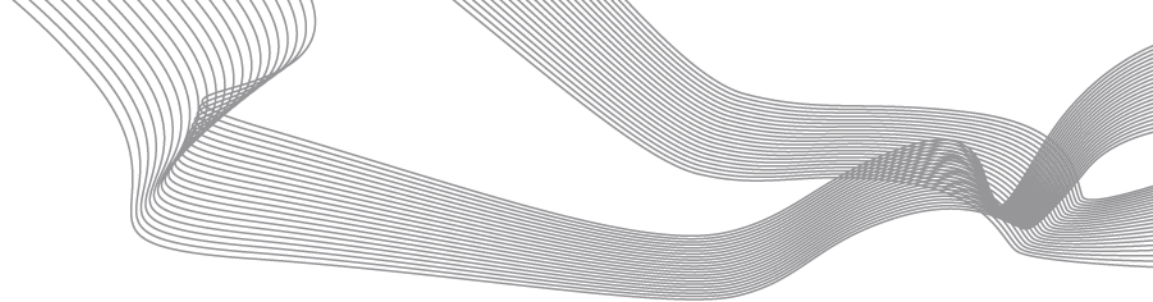
Toimijat

- Projektipäällikkö
- 1 arkiohjaaja jokaisessa oppilaitoksessa
- Yhdyshenkilöt ja toimijaopettajat oppilaitoksissa
- Helsingin Diakoniaopiston kouluttajat, 50% arkiohjaaja
- Tutkija

Budjetti

- ESR –rahoitus 661 855 (toimijoiden palkat, muut kulut)
- Erikseen raportoitavat 116 798 (kerättävä osallistujien palkkakuluista, vuokrasta, yms.)
- Yhteensä 778 653

Arkiohjaajan toimenkuva, toiveita, ajatuksia, ideoita

- Opiskelijalle soittaminen jos opiskelijaa ei näy aamulla koulussa ja tarvittaessa opiskelijan tapaaminen oppilaitoksen ulkopuolella koulussakäymisen edistämiseksi
- Opiskelijoiden avustaminen lukujärjestyksen lukemisessa ja paikkojen löytämisessä
- Opiskelijan päivittäisen aikataulun tekeminen ja yleinen elämänsuunnittelu
- Opiskelijoiden auttaminen virastoissa asioimisessa, raha-asoiden hoitamisessa, perhetilanteiden selvittelyssä
- Opiskelijoiden ohjaaminen oppilaitoksen ulkopuolisiin palveluihin ja harrastuksiin, erityisesti ulkopaikkakuntalaiset opiskelijat
- Aikatauluista kiinnipitämisen ja yhteisten pelisääntöjen noudattamisen tärkeyden korostaminen opiskelijoille
- Vierailuiden järjestäminen opiskelijoita kiinnostaviin paikkoihin
- Työnantajien ja muiden kiinnostavien tahojen edustajien vierailuiden järjestäminen oppilaitokseen
- Yhteisten tapahtumien järjestäminen oppilaitoksessa
- Jokaisessa luokassa esittäytyminen ja arkiohjaustoiminnan tunnetuksi tekeminen oppilaitoksen opiskelijoiden ja muun henkilöstön keskuudessa

(...jatkoa) Toimijaopettajat Armi –projektissa

- *Toimijaopettajat toimivat oman alansa asiantuntijoina Armiin liittyvissä asioissa ja vievät Armin asioita eteenpäin aloillaan.
- *Toimijaopettaja toimii arkiohjaajan työparina ja erityisesti alkuvaiheen perehdyttäjänä kulloiseenkin alaan.
- *Toimijaopettaja suunnittelee arkiohjausta yhdessä arkiohjaajan kanssa ja päättää arkiohjaajan ohjaukseen tulevista opiskelijoista. Tässä hän toimii yhteistyössä muiden opiskelijahuollon toimijoiden kanssa
- *Toimijaopettaja osallistuu Armin oppilaitoskohtaisen- ja projektitiimin toimintaan.
- *Toimijaopettajat täyttävät Armin työajanseurantalomaketta ja toimittavat ne yhdyshenkilölle
- *Toimijaopettajat osallistuvat Armin järjestämään koulutukseen
- *Toimijaopettajia voidaan haastatella Armin tutkimusta varten

Armin ryhmät

Ohjausryhmä

- Marko Harapainen, (sihteeri) projektipäällikkö, Helsingin kaupungin opetusvirasto/Armi –hanke
- Jani Huovinen, johtava työkuraattori, Helsingin kaupungin sosiaalivirasto
- Anneli Kosonen, talouspäällikkö Helsingin kaupungin opetusvirasto, Nuoriso- ja aikuiskoulutuslinja
- Kirsti Kupiainen, lisäopetuksen ja tukipalvelujen johtaja, Vantaan ammattiopisto Varia (varalla Heli Toivonen, opinto-ohjaaja, Vantaan ammattiopisto Varia)
- Tuula Lapila, rehtori, Helsingin palvelualuejen oppilaitos (varalla Merja Niukkanen, apulaisrehtori, Helsingin palvelualuejen oppilaitos)
- Kari Lappalainen, apulaisrehtori Helsingin tekniikan alan oppilaitos
- Hanna Laurila, apulaisrehtori Helsingin Diakoniaopisto (varalla Anu Danouzi, kehittämisspällikkö, Helsingin Diakoniaopisto)
- Marja-Riitta Lygdman, projektitoiminnan päällikkö, Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia (varalla Päivi Saari, projektiasiantuntija, Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia)
- Heidi Niemi, opiskelija, Helsingin palvelualuejen oppilaitos/hiusala
- Juhani Pirttiniemi, opetusneuvos, Opetushallitus (varalla Sanna Penttinen, opetusneuvos, Opetushallitus)
- Liisa Pohjolainen, linjanjohtaja, Helsingin kaupungin opetusvirasto, nuoriso- ja aikuiskoulutuslinja (varalla Arja Kukkonen, ohjauspalveluiden päällikkö, Helsingin kaupungin opetusvirasto, nuoriso- ja aikuiskoulutuslinja)
- Taina Sahlstén-Matilainen, apulaisrehtori, Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden oppilaitos
- Irma Sippola, toiminnanjohtaja, Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus (varalla Pirjo Huuhtainen, toiminnanjohtaja, Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus)

The logo for 'Armi' features the word 'ARMI' in a bold, white, sans-serif font. The letters are set against a dark, textured background that resembles a splatter or a brushstroke. The 'A' is slightly larger and more prominent than the other letters.

ARMI

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Oppilaitoskohtaiset tiimit

Kokoonpano: toimijaopettajat, arkiohjaaja, yhdyshenkilö

- *Tiimi ideoi ja toteuttaa ARMI –projektin kehittämistä. Tiimiltä toivotaan uusia ajatuksia ja konkreetteja toimintaesimerkkejä, miten arkiohjausta voitaisiin edelleen kehittää, mitä toimia arkiohjaaja voisi oppilaitoksissa aloittaa.
- *Tiimi toimii vuorovaikutuksessa projektitiimin kanssa ja käsittelee myös projektitiimistä nousevia aiheita

Projektitiimi

Kokoonpano: Arkiohjaajat + Marko + niitten alojen toimijaopettajat, missä ARMI kulloinkin toimii

- *Tämä tiimi käsittelee projektin käytäntöön liittyviä asioita, ajankohtaisia ongelmia, onnistumisia ja muita juoksevia asioita.
- *Tästä tiimistä nousevia aiheita voidaan tarvittaessa viedä käsiteltäväksi oppilaitoskohtaisiin tiimeihin.

Koulutus

-Tavoitteena arkiohjaajien ja oppilaitoksen henkilöstön arjenhallintataitojen parantaminen

-Keskeyttämiseen, syrjäytymiseen liittyvät koulutukset

1. Vaiheessa koulutukseen osallistuvat Armin arkiohjaajat (syksy 2010-kevät 2011)
2. Vaiheessa koulutukseen osallistuvat Armin toimijaopettajat ja muu oppilaitosten henkilöstö, (kevät 2011-kevät 2012) **SEMINAARI 11.5.2011 klo 12-> Hesoten auditorio!**
3. Vaiheessa järjestetään koulutusta, seminaareja, keskustelutilaisuuksia, jotka ovat kaikille avoimia (kevät 2012-kevät 2013)

”Opiskelu- ja työvalmentajan tehtävänä on ohjata opiskelijaa ja tukea toimintakykyä opiskelun mahdollistamiseksi opiskelijan yksilölliset tarpeet huomioiden. Yksilöllistä ohjausta annetaan opiskelijan elämäntilanteen selkiyttämiseksi, jotta opiskelija voisi löytää tilannettaan parhaiten edesauttavat palvelut”

Tutkimus

- Ammatillisten opintojen keskeyttämisen syiden selvittäminen
- Arkiohjauksen vaikuttavuus opiskelijoiden opintojen tukemisessa

- Keskeyttämisen syitä seurataan 3 vuotta
- keskeyttäneiden haastattelut, syiden kartoitus,
- toimijoiden haastattelut, palautekyselyt

Toiminta

- Helpassa aloitettiin hotelli-, ravintola- ja catering-alan sekä hiusalan ryhmissä, joissa katsottiin olevan suurin tarve arkiohjaajalle.
- Heltechissä arkiohjaaja aloitti logistiikka-alan ja prosessitekniikan alan ryhmissä.
- Hesotessa arkiohjaaja keskittyy tammikuussa aloittaviin peruskoulupohjaisiin lähihoitajaopiskelijoihin.
- Arkiohjaajat ovat tutustuneet omiin oppilaitoksiinsa, oppilaitoksen toimijoihin ja käytänteisiin. He ovat käyneet esittäytymässä kaikissa oman oppilaitoksen opiskelijaryhmissä ja kertoneet arkiohjauksesta opiskelijoille.

Toiminta

- Ohjattavia opiskelijoita on tullut ryhmänohjaajien, kuraattorien ja opinto-ohjaajien kautta, mutta myös runsaasti suoria yhteydenottoja opiskelijoilta.
- Marras- ja joulukuussa 2010 kaikissa oppilaitoksissa yhteensä 121 ohjausta, joista 54 naisia (45%), eli tarve arkiohjaukselle on ilmeinen.

Ohjauksen syitä ovat tähän mennessä olleet mm:

- poissaolojen selvittäminen/poissaoloihin puuttuminen henkilökohtaisesti, puhelimitse tai sähköpostilla
- rästiopintojen suorittamisen selvittäminen ja aikataulujen laatiminen
- toimeentulotukiasioissa avustaminen
- velkojen, laskujen, luottotietojen selvittäminen
- ajokorttiasioissa avustaminen
- työharjoittelupaikan etsimisessä avustaminen
- kulkuyhteyksissä avustaminen
- asunnon hankinnassa avustaminen
- ohjaus muiden oppilaitoksen palveluiden piirissä

The logo for ARMI features the word "ARMi" in a bold, sans-serif font. The letters "A", "R", and "M" are white, while the "i" is orange. The text is set against a dark, textured background that resembles a splatter or a piece of charcoal.

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Toiminta

Ohjaukset tammi-helmikuu 2011

Oppilaitos	Tammikuu	Helmikuu	Yhteensä
Helpa	16	14	30
Hesote	71	41	112
Heltech	21	31	52
Yhteensä	108	86	194

- ✓ Ohjattavat ovat usein raskaita tapauksia, ”moniongelmaisia” henkilöitä, joiden auttaminen vaatii paljon aikaa ja useita tapaamiskertoja.
- ✓ Arkiohjaajan työssä on toisinaan tilanteita (esimerkiksi henkilökohtaiset ohjaukset), jolloin rauhallinen työtila on välttämätön
- ✓ Puhelimitse opiskelijat eivät yritä tavoittaa arkiohjaajaa kovinkaan paljon. Aloite joko opettajan tai muun toimijan toimeksiannosta tai epämuodollisissa tilanteissa
- ✓ Facebookin kautta runsaasti yhteydenottoja

Toiminta

- Lisäksi arkiohjaajat ovat olleet mukana mm. oppilaitosten tutor –toiminnan kehittämisessä ja opiskelijaryhmien omien yhteisesti sovittujen pelisääntöjen laatimisessa.
- Kauneudenhoitoalalla on keskusteltu ”Armi-ryhmästä”, joka perustettaisiin tukiryhmäksi opinnoissaan jälkeen jääneille opiskelijoille. Ryhmälle järjestetään työjakso rästien suorittamiseen. Jaksolla olisi arkiohjaajan henkilökohtaista ohjausta sekä esim. ryhmäohjausta esim. mielialataidoista (yhteistyö Tsemppari –hankkeen kanssa)
- Heltechissä ”työnhakuklubi”, jolla pyritään parantamaan opiskelijoiden työnhakuvalmiuksia, sekä motivoimaan heitä opintojen edistämiseksi
- ”Kiltteyskilpailu”, paras ryhmä palkitaan

Ajankohtaista Armissa

Armipäivän tapahtuma 4.2.2011

- ✓ Tempaus oppilaitoksissa Armin nimipäivänä
- ✓ Arviolta 700 kävijää, 30 yhteydenottopyyntöä
- ✓ Oppilaitoksen henkilökunnan ja opiskelijoiden keskuudessa Armi ja sen tarjoamat palvelut ovat hyvin tunnettuja

Onko sinun mielestä kouluissa hyvä olla Arkiohjaajia? Miksi?

On, koska aina ei halua kuraattorien ja opojen kanssa työskennellä

On tosi hyvä. Hänen puoleen voi kääntyä, kun on pulassa

On, pitää olla edes yksi ihminen, jolle puhua

On, arkiohjaajan luo voi mennä juttelemaan vaikeista asioista

On todella hyvä, jotta pääsee purkamaan omia huolia. Monelle kuraattorille meno saattaa olla liian vaikeaa, joten arkiohjaaja kuuntelee myös.

On hyvä. Joku joka on muuttanut muualta paikkakunnalta tai tarvitsee muuta apua itsenäistymisessä.

Kaikilla ei ole omaa läheistä, jolle puhua. Niille arkiohjaaja on loistojuttu!

Missä asioissa voisit kääntyä Arkiohjaajan puoleen?

Kaikissa, tukien hoidoissa, iloisissa ja surullisissa

Kouluasioissa, kuten tehtävien teossa. Hänen kanssa voi keskustella myös henkilökohtaisista asioista

Arjen pulmatilanteissa, tukihakemukset, tunne-elämä jne.

Opintojen keskeyttämisessä, motivoinnissa

Jos tarvitsee kuuntelijaa, auttajaa tai jakaa iloja/suruja

Jos haluaa apua ja tukea epäselvissä asioissa, tuntuu, että on yksin asiansa kanssa, haluaa, että joku kuuntelee

Missä ei voisi? Eli kaikessa

Toiminta

Kysymyksiä:

- ”Palveluketju” (kuka, missä tilanteessa, kenelle, mitä?)
- Arkiohjaajien työajan jakaminen eri yksiköiden välillä?
- Arkiohjaajien työn rajaaminen?
- Opiskelijahuollon toimijoiden roolit?
- Ohjattavien lukumäärä/arkiohjaaja?
- Miten tavoittaa ohjausta tarvitsevat opiskelijat entistä paremmin?

Marko Harapainen
marko.harapainen@hel.fi

040-156 2645

09-310 82037

ARM

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013